

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

MICHAEL CONNELLY

VERDICTUL

Toți mint.

Polițiștii mint. Avocații mint. Martorii mint. Victimele mint.

Un proces este un concurs de minciuni. Și toți cei aflați în sala de judecată știu asta. Judecătorul știe asta. Până și jurații știu asta. Ei intră în clădire știind că vor fi mințiți. Iau loc în boxă și acceptă să fie mințiți.

Dacă stai la masa apărării, tertipul este să ai răbdare. Să aștepti. Dar nu orice minciună, ci pe cea de care te poți agăța și pe care o poți forja ca pe fierul încins într-o lamă ascuțită. Apoi folosești lama pentru a diseca acel caz și pentru a îi împrăștia mațele pe podea.

Asta mi-e meseria, să forjez lama. Să o ascut. Să o folosesc fără milă sau conștiință. Să reprezint adevărul într-un loc unde toți mint.

Eram în a patra zi de proces în Departamentul 109 al Curții Penale din centrul orașului când am obținut minciuna ce deveni lama cu care am disecat cazul. Clientul meu, Barnett Woodson, era acuzat de comiterea a două crime, îndreptându-se direct către încăperea gri oțel din San Quentin unde ți se servește drogul morții în braț.

Woodson, un dealer de droguri de 27 de ani din Compton, era acuzat că jefuise și ucisese doi studenți din Westwood, care doriseră să cumpere cocaină de la el. În schimb, el decisese să le ia banii și să îi omoare pe amândoi cu o armă cu țeava retezată. Sau cel puțin așa susținea acuzarea. Era o crimă negru-pe-alb și asta nu îl ajuta deloc pe Woodson – mai ales că se întâmpla la doar patru luni după revoltele care devastaseră orașul. Dar ceea ce înrăutățea lucrurile și mai mult era faptul că ucigașul încercase să își ascundă crima atârănând niște greutatea de cele două cadavre și aruncându-le în lacul de acumulare Hollywood. Acestea rămăseseră la fund timp de patru zile înainte de a apărea pe neașteptate la suprafață precum merele într-un butoi. Mere putrezite. Imaginea unor cadavre în descompunere în lacul care reprezenta principala sursă de apă potabilă a orașului provocase un

nod colectiv în stomacul comunității. Când desfășurătorul telefonic demonstrase legătura dintre Woodson și cei doi morți, iar acesta fusese arestat, furia publică îndreptată împotriva lui fusese aproape palpabilă. Parchetul anunțase imediat că va solicita pedeapsa cu moartea.

Cazul împotriva lui Woodson nu era totuși atât de palpabil. Era construit în mare parte din dovezi circumstanțiale – desfășurătorul telefonic – și din declarațiile unor martori, delincvenți ei înșiși. Și martorul acuzării, Ronald Torrance, se afla în fruntea și în mijlocul acestui grup. El susținea că Woodson îi mărturisise crimele.

Torrance fusese închis la același etaj al Penitenciarului Central pentru Bărbați ca și Woodson. Amândoi erau ținuti într-un sector de maximă securitate ce conținea șaisprezece celule individuale împărțite pe două niveluri, și care dădeau într-o cameră comună. În acel moment, toți cei șaisprezece prizonieri din sector erau negri, ca urmare a procedurii obișnuite, dar contestabile de „segregare pentru siguranță”, ce presupunea împărțirea prizonierilor în funcție de rasă și de banda la care erau afiliați pentru a evita confruntările și violența. Torrance aștepta să fie judecat pentru acuzațiile de tâlhărie și atac deosebit de grav ca urmare a implicării sale în jafurile ce avuseseră loc în timpul revoltelor. Între orele 6 și 18, deținuții de la maximă securitate aveau acces la camera comună, unde mâncau, jucau cărți la mese și interacționau în diverse feluri sub privirea vigilentă a gardienilor aflați într-o cabină de sticlă deasupra lor. Potrivit lui Torrance, tocmai la una dintre aceste mese mărturisise clientul meu că i-ar fi ucis pe cei doi băieți din Westside.

Acuzarea încercase din greu să-l facă pe Torrance să arate prezentabil și credibil în fața juriului, din care făceau parte doar trei persoane de culoare. Fusese ras,

i se despletise părul și fusese tuns scurt, și era îmbrăcat într-un costum albastru-deschis fără cravată pentru apariția sa în cea de-a patra zi a procesului lui Woodson. În mărturia directă obținută de procurorul Jerry Vincent, Torrance descrie conversația pe care pretindea că o avusese cu Woodson într-o dimineață la una dintre mesele de picnic. Woodson nu numai că își mărturisise crimele, spunea el, ci îi oferise lui Torrance multe detalii elocvente. Juriului i se arăta în mod clar că aceste detalii puteau fi știute doar de criminal.

În timpul interogării, Vincent îl ținuse din scurt pe Torrance, adresându-i întrebări lungi menite să smulgă răspunsuri scurte. Întrebările erau formulate de așa natură încât presupuneau adevăruri ce nu fuseseră dovedite încă, martorului aproape sugerându-i-se răspunsul. Totuși, nu m-am obosit să obiectez, nici măcar atunci când judecătorul Companioni se uită la mine cu sprâncenele ridicate, practic implorându-mă să intervin. Dar nu am obiectat, pentru că îmi doream opusul. Îmi doream ca juriul să vadă ce face acuzarea. Când îmi venea rândul, aveam de gând să îl las pe Torrance să o dea înainte cu răspunsurile lui, în timp ce eu băteam în retragere și așteptam lama.

Vincent a terminat la ora 11 și judecătorul m-a întrebat dacă vreau să luăm o pauză de prânz înainte să încep interogatoriul meu. I-am spus că nu, nu vreau și nu am nevoie de o pauză. Am spus-o de parcă aș fi fost dezgustat și nu mai puteam aștepta încă o oră să ajung la omul de la bară. M-am ridicat și am luat cu mine la pupitru un dosar mare, gros și un bloc de foi de scris.

– Domnule Torrance, numele meu este Michael Haller. Lucrez pentru Serviciul Avocaților din Oficiu și îl reprezint pe Barnett Woodson. Ne-am mai întâlnit până acum?

– Nu, domnule.

– Așa mă gândeam și eu. Dar dumneavoastră și inculpatul, domnul Woodson, voi doi vă știți de mult, corect?

Torrance zâmbi timid. Dar mă documentasem cu conștiinciozitate și știam exact cu cine aveam de-a face. Avea 32 de ani și își petrecuse o treime de viață în închisori și penitenciare. Renunțase la studii în clasa a patra, când nu se mai dusesse la școală și aparent niciun părinte nu observase sau nu se sinchisise de asta. Potrivit legislației statale privitoare la recidivă, risca să primească premiul pentru întreaga carieră dacă era găsit vinovat de tâlhărie și lovirea cu patul pistolului a directoarei unei spălătorii. Delictul fusese comis în timpul celor trei zile de revolte și jafuri care distruseseră orașul în urma anunțării verdictelor de nevinovăție pronunțate în procesul celor patru ofițeri de poliție acuzați de lovirea excesivă a lui Rodney King, un automobilist de culoare tras pe dreapta pentru conducere haotică. Pe scurt, Torrance avea un motiv bun pentru a ajuta acuzarea să îl distrugă pe Barnett Woodson.

– Păi, ne știm de câteva luni ș-atât, a spus Torrance. De la maximă securitate.

– Ați spus „maximă securitate”? am întrebat, făcând pe prostul. Vorbiți despre vreo biserică sau vreun fel de cult religios?

– Nu, sectorul de maximă securitate. La teritorială.

– Și vorbiți despre închisoare, corect?

– Așa-i.

– Deci îmi spuneți că nu îl cunoșteati pe Barnett Woodson dinainte?

Am întrebat asta cu mirare în voce.

– Nu, domnule. Ne-am întâlnit prima dată în închisoare.

Am notat în carnet ca și cum aceasta ar fi fost o concesie importantă.

– Păi, atunci, să calculăm, domnule Torrance. Barnett Woodson a fost transferat în sectorul de maximă securitate pe care dumneavoastră deja îl ocupați pe 5 septembrie, anul acesta. Vă amintiți?

– Da, mi-aduc aminte când a venit, da.

– Și de ce vă aflați acolo?

Vincent s-a ridicat și a obiectat, spunând că intru pe terenul acoperit deja de el în timpul interogatoriului. Am argumentat că încercam să obțin o explicație mai detaliată pentru încarcerarea lui Torrance, și judecătorul Companioni mi-a permis digresiunea. I-a cerut lui Torrance să răspundă la întrebare.

– Cum am spus, am un cap de acuzare de tâlhărie și unul de atac.

– Și aceste presupuse delikte au avut loc în timpul revoltelor, corect?

Având în vedere sentimentele antipoliție ce alimentau comunitățile minoritare ale orașului încă dinaintea revoltelor, mă luptasem în timpul selecției juriului să obțin cât mai mulți jurați de culoare. Dar acum se ivea șansa să îi influențez pe cei cinci jurați albi pe care acuzarea reușise să îi strecoare. Doream ca ei să știe că omul pe care acuzarea se bizaia atât de mult era unul dintre cei responsabili pentru imaginile pe care ei le văzuseră la televizor în mai.

– Da, am fost acolo la fel ca toți ceilalți, a răspuns Torrance. Polițaii ies cu bine din prea multe chestii, dacă mă-ntrebi pe mine.

Am dat din cap a înțelege.

– Și răspunsul dumneavoastră la incorectitudinea verdictelor în cazul abuzului comis asupra lui Rodney

King a fost să ieșiți și să tâlhăriți o femeie de 62 de ani și să o loviți cu un coș de gunoi de oțel până și-a pierdut cunoștința? Este corect, domnule?

Torrance s-a uitat spre masa acuzării, și apoi deasupra lui Vincent spre propriul avocat, care stătea în primul rând al galeriei. Fie că repetaseră dinainte un răspuns la această întrebare, fie că nu, echipa lui de avocați nu-l putea ajuta pe Torrance acum. Era pe cont propriu.

– N-am făcut asta, a zis el în cele din urmă.

– Nu vă faceți vinovat de infracțiunea pentru care sunteți acuzat?

– Exact.

– Dar jafurile? Nu ați comis niciun delict în timpul revoltelor?

După o pauză și o altă privire îndreptată către avocatul său, Torrance a spus:

– Invoc numărul 5 pentru asta.

Era de așteptat. L-am trecut apoi pe Torrance printr-o serie de întrebări formulate de așa natură încât să nu poată decât să se incrimineze sau să refuze să răspundă sub protecția celui de-al V-lea Amendament. În cele din urmă, după ce martorul a ales să tacă mălc de șase ori, judecătorul a obosit să tot asculte aceleași idei și m-a îndemnat să mă întorc la cazul de față. M-am conformat fără tragere de inimă.

– În regulă, am vorbit destul despre dumneavoastră, domnule Torrance, am spus. Să ne întoarcem la dumneavoastră și la domnul Woodson. Știați detalii despre acest caz de dublă omucidere înainte de a-l cunoaște pe domnul Woodson în spatele gratiilor?

– Nu, domnule.

– Sunteți sigur? S-a bucurat de multă atenție.

– Io eram în închisoare, omule.

– Nu au televizor sau ziare în închisoare?

– Io nu citesc niciun ziar, și televizorul din sector e stricat de când am ajuns acolo. Am făcut scandal și-au zis c-o să-l repare, da' au reparat un rahat.

Judecătorul i-a atras atenția lui Torrance asupra limbajului și martorul și-a cerut scuze. Am trecut mai departe.

– Potrivit registrelor închisorii, domnul Woodson a ajuns în sectorul de maximă securitate pe 5 septembrie și, potrivit probelor aduse de acuzare, ați contactat parchetul pe 2 octombrie pentru a raporta această presupusă mărturisire. Vă sună corect?

– Da, 'mi sună corect.

– Ei bine, și mie, domnule Torrance. Dumneavoastră afirmați în fața acestui juriu că un om acuzat de dublă omucidere și care riscă pedeapsa cu moartea i-a făcut mărturisiri cuiva pe care îl cunoștea de mai puțin de patru săptămâni?

Torrance a ridicat din umeri înainte de a răspunde.

– Așa s-a întâmplat.

– Așa spuneți dumneavoastră. Ce înțelegere vi s-a promis din partea procuraturii dacă domnul Woodson este găsit vinovat?

– Nu știu. Nu mi-a promis nimeni nimic.

– Având în vedere cazierul dumneavoastră și acuzațiile care vi se aduc în prezent, vă așteaptă mai mult de 15 ani de închisoare dacă sunteți găsit vinovat, corect?

– Nu știu nimic de asta.

– Nu?

– Nu, domnule. Îl las pe avocatul meu să se ocupe de tot.

– Nu v-a spus că, dacă nu faceți ceva în privința asta, ați putea ajunge la închisoare pentru mult, mult timp?

– Nu mi-a zis nimic de asta.

– Înțeleg. Ce i-ați cerut procurorului în schimbul mărturiei dumneavoastră?

– Nimic. Nu vreau nimic.

– Atunci, depuneți mărturie aici deoarece credeți că este datoria dumneavoastră de cetățean, este corect?

Sarcasmul din vocea mea era incontestabil.

– Așa-i, a răspuns Torrance cu indignare.

Am ridicat dosarul cel gros deasupra pupitrului ca să îl vadă și el.

– Recunoașteți acest dosar, domnule Torrance?

– Nu. Din câte îmi amintesc, nu.

– Sunteți sigur că nu vă amintiți să-l fi văzut în celula domnului Woodson?

– N-am fost niciodată în celula lui.

– Sunteți sigur că nu v-ați furișat acolo și nu v-ați uitat prin dosarul lui în timp ce domnul Woodson era în camera comună, sau la duș, sau poate la tribunal?

– Nu, nu am făcut asta.

– Clientul meu avea în celulă multe documente de investigație referitoare la urmărirea lui penală. Acestea conțineau o mare parte din detaliile menționate în mărturia dumneavoastră în această dimineață. Nu credeți că este suspect?

Torrance a clătinat din cap în semn de dezaprobare.

– Nu. Tot ce știu este că a stat acolo la masă și mi-a mărturisit ce făcuse. Se simțea prost din cauza asta și mi s-a destăinuit. Nu-i vina mea că oamenii mi se destăinuie.

Am dat din cap ca și cum aș fi înțeles povara purtată pe umeri de Torrance în calitatea sa de confident – mai ales când venea vorba de crime duble.

– Sigur că nu, domnule Torrance. Acum, puteți spune juriului exact ce v-a spus? Și nu folosiți stilul stenografic pe care l-ați folosit când domnul Vincent vă adresa întrebările. Vreau să aud exact ce v-a spus clientul meu. Folosind cuvintele sale, vă rog.